

УДК 338.27

А. Горкуненко, С. Лупенко

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ПРОГНОЗУВАННЯ ЦИКЛІЧНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Прогнозуванням циклічних економічних процесів займалося велика кількість науковців, але залишається актуальним підвищення точності, достовірності отриманих прогнозних значень [1-3].

У роботі [4] розроблено нову модель циклічних економічних процесів у вигляді поліноміальної функції та циклічного випадкового процесу. На основі статистичних методів, отримуємо вхідні дані для прогнозування, а саме оцінки математичного сподівання, функції ритму, дисперсії. Нова модель дає змогу нам враховувати трендову складову, циклічність, мінливість ритму, стохастичну структуру циклічного економічного процесу та прогнозувати функцію ритму, цикл з трендовою складовою та циклічною компонентою [4].

На рисунку 1 представлені результати прогнозування циклічного економічного процесу, отримано значення функції ритму на наступний рік та індекс активності комп'ютерних та електронних показників США з прогнозованим циклом.

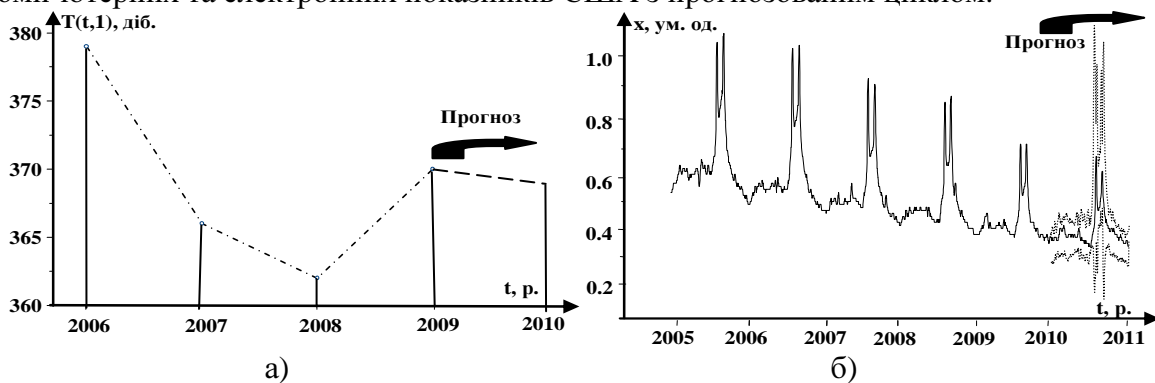

Рис. 1. Результати прогнозування економічного циклічного процесу: функції ритму (а) та індексу активності комп'ютерних та електронних показників США на 2011 рік (б)

Застосування нової моделі дало змогу підвищити точність результатів прогнозування, а саме зменшити довірчі інтервали значень прогнозованого економічного циклу [4].

Література

1. Музиченко А.С. Побудова короткострокового прогнозу розвитку агропромислового виробництва (АПВ) з використанням методики Бокса-Дженкінса / Музиченко А.С., Невзоров А.В., Журило С.В., Рибак О.Д. // Збірник наукових праць Уманського державного аграрного університету. – 2009. – Вип. 71. – Ч. 2: Економіка. – С. 99-107.
2. Евсеев А.П. Экстраполяция (прогнозирование) пространственно-временных рядов на основе спектральных представлений Д.А. Евсеев, В.В. Баданов // Вестник ННГУ, серия «Радиофизика», вып. 1(2), стр. 249-255, 2004.
3. Крючин О.В. Прогнозирование временных рядов с помощью искусственных нейронных сетей и регрессионных моделей на примере прогнозирования котировок валютных пар / О.В. Крючин, А.С. Козадаев, В.П. Дудаков // Электронный научный журнал «Исследовано в России». – 2010. – С. 354-362.
4. Горкуненко А.Б. Математичне моделювання економічних циклічних процесів для їх автоматизованого аналізу та прогнозу / А.Б. Горкуненко, С.А. Лупенко, А.М. Луцків // Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. – Хмельницький, . – 2010. – № 3. – С. 269-275.